

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scripturae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

stomus. Non est autem ab re adhibere huc, quæ Gregorius Theologus hoc loco suggerit ad intelligendum: Is enim dicit quidem alibi, sed luculentius in oratione in Pascha Pascha legis, inquit, audeo, et dico, typi typus erat obscurior. Quibus verbis auctor nobis est, ut intelligamus umbram quidem vocari legem apud Apostolum, Imaginem verò ea, quæ nunc in Ecclesia conficiuntur, ut quæ sint simulachra perfectiorum, quæ in saculo futuro ab ijs, qui digni erunt, participabuntur, quæ nunc Apostolus appellat res. Ut igitur imago à re, quæ prototypum est, distat, sic nunc mysteria, siue sacramenta à rebus in futuro perfectioribus. Et sicut umbra superatur ab imagine, sic lex à nouo testamento. Redeo ad Gregorium, qui aiebat Pascha nostrum mysticum purius, & perfectius participandum esse in calo, id est, sine imagine. Quod si calix sanguinis Christi noui & æterni testamenti sub typo, siue imagine vini, in terris concluditur, ut verbo tuo viat, quomodo non dices, hac parte, id est, solum imagines, quas continet nouum testamentum, in terris concludi? Vide etiam quid dicat Dionysius Areopagita in celesti Hierarchia c. 1. lectiones in ecclesia sanctarum scripturarum, quas idem Dionysius διεξοδικὰς μαθητίας vocat, ut S. Maximus, in scholijs interpretatur, imagines esse illius contemplationis, & scientiæ beatæ, quæ mentem perfectè explebit, quæ idem Dionysius θεωρητικὴν κατὰ τὴν αἰνότητα καλεῖ vocauit. Quomodo igitur quatenus lectio, & prædicatio sanctæ scripturæ noui testamenti, imago est illius scientiæ & lectionis, quæ in calo in Christo erit, non dices hæcenus terris concludi nouum testamentum? in calo enim non sunt imagines rerum, sed res ipsa. Et qui dixit, ex parte enim cognoscimus, ex parte prophetamus. Cum autem venerit quod perfectum est, euacuabitur, quod ex parte est, An non conclusit terris nouum testamentum secundum imaginem istam quam Dionysius dicit? nouum testamentum, ut continet aduentum Domini, qui venit, ut saluaret mundum, non concluditur terris, in calo enim parata est reuelari salus, ut beatus Petrus ait. Quis hoc negat, aut negare potest? sed quia tu fortasse neque Gregorio Theologo cedes, quasi tu maior Theologus sis, nec alijs, quos citavi, probemus autoritate eiusdem Pauli, non fuisse eum contentum duobus membris, id est, umbra, & imagine in illo loco epistolæ ad Hebræos, de quo disputamus, & fuisse etiam umbras veteris testamenti typos imaginum noui. Quod tu etiam negas.

Quomodo
nouum te-
stamentum
secundum
imagines,
quas conti-
net, terris
concluditur,
quod negat
Antonius.

Quomodo
nouum testa-
mentum non
concludi-
tur terris,

CAPVT II.

IN epistola ergo ad Hebræos capite nono Necesse est, inquit, exemplaria quidem celestium his mundari, Ipsa autem celestia melioribus hostijs, quam his: Exemplaria celestium dicit tabernaculum, & sancta, ac sancta sanctorum, & vasa ministerij, quæ erant om-

Quomodo
authoritate
eiusdem Pau-
li demon-
stratur ista
tria distin-

K

nia

xiste Apo-
stolum v-
bram, ipsam
imaginem
rerum, &
res ipsas.

Explanatio
loci diffici-
lis Pauli, nō
enim in ma-
nufacta in-
troiuit le-
sus exēpla-
ria verorū,
&c.

Interpreta-
tio loci Pau-
li ex Diony-
sio Areop.

μαὶ ὁ τὸ εἰκονισμὸς, ut Paulus vocat, id est, exemplaria, siue ut magis Greci ver-
bi vim exprimamus, adumbrationes Ecclesie Christi, & sacramentorum eius,
quae quidem caelestia appellat, quia Ecclesia vnum regnum Christi est cum cae-
lesti, quam diu igitur stetit tabernaculum Moysis manu factum, quod Ecclesia
non manu factam, sed spiritu Dei adificatam adumbrabat, necesse erat hostijs
Mosaicis mundari, Ecclesiam verò melioribus hostijs, corpore scilicet, & san-
guine Christi. Sed cur ita? rationem adiungit Apostolus, non enim, inquit, in
manu facta introiuit Iesus exemplaria verorum, sed in ipsum calum. hoc loco
etsi interpret Latinus eodem verbo vsus exemplaria dixit verorum, sicut pro-
ximè dixerat, exemplaria caelestium, Græcè tamen non est vnum vocabulum
utrobique, sed in priore ὁ τὸ εἰκονισμὸς, id est, adumbrationes caelestium, in po-
steriore ἀντίτυπα verorum. Quare necesse est varietate ista vocabulorum no-
tatas esse à spiritu sancto cuius aspiratōe scripta est epistola, varias res. Si enim
illud idem significare voluisset, cum dixit ἀντίτυπα verorum, quod significa-
uerat, cum dixit, hypodigmata, quid opus fuisset variare verbum? ἀντίτυπα
ergo verorum vocat non typos Mosaicos: illos enim vocauerat hypodigmata,
sed sacramenta nostrae Ecclesiae, haec enim data sunt nobis pro illis veteribus ty-
pis. Vnde antitypa dicuntur, sunt ὅ, imagines propinqua & expresse archety-
porum in calo. Sed conseramus hunc locum cum loco Dionysij, quo magis in-
telligatur, quae appellet Paulus hic exemplaria caelestia, & quae antitypa vero-
rum, & quae sint ista vera, & quid differant à caelestibus, quae idem Paulus dicit,
quae etiam vera sunt. Dionys. igitur explicans rationem, & differētiā Hier-
archie Mosaicæ, & Evangelicæ ac caelestis, Post illam, inquit, caelestem, & su-
perioiorem hoc mundo Hierarchiam proferens Deus bonitate sua dona sua san-
ctissima. Cum pueri quidem eramus, Hierarchiam veteris legis largitus est, ad-
hibitis tenuibus imaginibus τῶν ἀληθινῶν, id est, verorum, & adumbrationibus
archetyporum remotissimis, typisq; contemplationem in se opertam, nō faciliem
ad discernendam cōtinentibus, tanquā lumine conuenienter oculis infirmis, ne
eis noceret, accommodato. Haecenus Dionysius typos illos Mosaicos Paulus vo-
cauit ὁ τὸ εἰκονισμὸς caelestium, id est, exemplaria eorum, quae sunt in Ec-
clesia, hoc est, nostrorum sacramentorum, quae sunt diuina & caelestia, Dionys.
vocauit ἀποδεδειγμένους τῶν ἀληθινῶν, id est, imagines tenues & obscuras
verorum. Vera enim sunt nostrae Ecclesiae sacramenta, gratia enim & veritas
per Iesum Christum facta est, ait Ioannes. Deinde, quae Paulus vocauit ἀν-
τίτυπα, cum ait de nostris sacramentis esse antitypa verorum, Dionys. vocauit ar-
chetypa, quae scilicet sunt in calo res ipsae reuelatae, & aperta, ut gratia & veritas
id est, in specie siue in visione pro gratia in fide, immortalitas in re pro immor-
talitate in spe, ut in baptismo, in quo cum Christo resurgimus immortales se-
cundum

cundum spem, corpus Christi in specie, siue visione gloriosa in calo, pro corpore Christi in mysterijs antitypis, in quibus est quiddam ἀλυσίς, id est, verè, sed operè, in calo autè ἀλυσίς, id est, perfectè, & ex toto verè, quia aperta, & in specie propria ut pote Archetypum. Itaq; sicut Dionysius dicit ab illis archetypis, quæ scilicet in calo sunt, remotissimos fuisse typos veteris legis, ita nostra sacramenta propinquissima sunt illis ipsis archetypis, quorum sunt antitypa, id est, exemplaria, ut vetus Pauli interpretes verbum interpretatus est.

Reueamus ad locum Pauli cuius interpretes, quantum obseruare potui, si non distinxerunt antitypa verorum, quæ Paulus dicit, ab ijs, quæ ibidem vocat hypodigmata caelestium, in causa fuit, quod cum legerent, non enim manufacta antitypa verorū introiuit Iesus, existimarunt affirmare Paulum, ut ipsa compositio verborum pro aspectu velle videbatur illa manufacta tabernaculum, & alia fuisse antitypa, id est, exemplaria ἀλυσίς, hoc est, verorum, cum tamen non ita sit; imò hoc negat Apostolus, hic enim est sensus, si enim illa manufacta sancta fuissent antitypa ἀλυσίς, id est, expresse imagines rerum, quæ sunt in calo ipso, in quod Iesus introiuit, haud dubiè sanguine eius prius mundata fuissent; at non fuerunt antitypa eorum, sed potius hypodigmata, id est, adumbrationes archetyporum remotissima, & longinquissima; Ecclesia verò, quæ est tabernaculum Christi non manu factum, sed spiritu eius adificatum, de quo ait propheta, tabernaculum eius in circuitu eius, de Ecclesia enim interpretatur. Euseb. Casar in commentarijs Psalmorum eruditissimus, cuius typus fuit tabernaculum Moysi, quod dicebatur sancta, Ecclesia inquam, quia est antitypon, id est, imago ipsa cali in quod Iesus introiuit, ut appareret nunc vultui Dei pro nobis, ut Apostolus ait, idcirco necesse fuit, ut sanguine eius mundata fuisset. unde omnia sacramenta Ecclesia, quorum vmbra erant vasa ministerij tabernaculi, quia sunt antitypa, siue imagines rerum, quæ sunt in calo non per fidem, sed in specie, necesse fuit, ut ex passione Christi manarèt, verbi gratia, in baptismo est vera purgatio peccatorum, vera adoptio filiorum Dei, vera resurrectio, & immortalitas secundum spem, at in calo ἀλυσίς, id est, ex toto purgatio peccatorum, ubi amplius nō potest peccari, & adoptio filiorum non per fidem, sed per speciem, et immortalitas non spe, sed re. Hæ sunt res, ut Paulus vocat, & archetypa, ut Dionysius; harum rerum, siue archetyporū imago est baptismus, cuius vmbra fuit circumcisio, & aqua: per quam in archa Noe typo Ecclesia, saluæ factæ sunt illæ 8. animæ. Habes igitur in Paulo tria membra Antoni, ut tu vocas, non duo, quibus aiebas falsò, contentum esse Paulum, vmbra veteris legis, quas vocat hypodigmata, Dionys. ἀμυδρὰς εἰκόνας, ἀντίτυπα, quæ idem Apostolus vocat ipsam imaginem rerū; & res ipsas, quas vocat idem Paulus ἀλυσίς, Dionys. vocat prototypa, sunt quidem ne erres, res verè in ipsis sacramen-

Quæ fuerit causa, cur interpretes Pauli non distinxerunt, quæ Paulus vocat exemplaria verorum ab ijs, quæ ibidem vocat exemplaria caelestium.

is Ecclesia, quæ Apostolus vocat antitypa, sed non sunt sicut in calo, ubi sunt sine
 ullo anigmate aut speculo pura prototypa, & perspicitur; nunc autem per fidem
 ambulamus, & non per speciem. hæc vocauit Apostolus ἀντιτύπη, quæ, ut scri-
 pturæ sanctæ interpretes notarunt, sunt τὰ τῷ τοῦ ὅλως καὶ κοινῶς οὐτὰ δὲ παρὰ
 καὶ καλεῖται, id est, ea quæ ex toto, & propriè sunt id ipsum, quod dicitur, quia
 me soles scrutatorem vocabulorum vocare, si plura de hoc vocabulo antitypo
 scire volueris, scripsi nuper copiosè in explanationibus librorum Clementis Ro-
 mani de constitutionibus Apost. vnde hæc pauca huc transcripsi. Quod igitur
 affirmas dici ca. 9. ad Heb. Veteres caeremonias fuisse exemplaria eorum, quæ
 in calo sunt, manifestum mendacium est. Si tibi videbatur absurdissimum, na
 enim in me dixisti, loco verborum Apostoli alia planè n.e. substituere, & quæ
 ego dixi, non dicere Apostolum, quanto erit non dico absurdius, sed impiissimè
 dicere, quod verbis & sententiæ Apostoli contrarium est? fieri enim potest & li-
 citum est, ut quis loco verborum Apostoli alia paraphrastice, & interpretandi
 gratia verè substituatur; item, ut dicat, quæ vera sunt, quamuis non dicat Aposto-
 lus; at fieri neg. potest, neg. fas est, ut aliquid contrariū Apostolo dicatur, quod
 tu commissisti, qui in spiritum sanctum cuius afflatu Paulus scripsit, mentitus es.
 quod ego statim planum faciam. Cum enim dicit Apostolus, necesse est ergo ex-
 emplariorum quidem celestium his mundari, statim declarat, quorum celestium
 exemplaria dicat, cum subiungit, ipsa autem celestia melioribus hostijs quam
 istis. At ea, quæ in calo sunt, quis dicat necesse esse mundari melioribus hostijs,
 nisi aliquis nouus heresiarcha? alia igitur celestia intellexit Apostolus, non illa,
 quæ sunt in calo, illa scilicet, quæ sunt in Ecclesia. Ecclesia enim non est in terra,
 sed in calo, quam B. Ioannes in Apocalypsi sua vidit descendentem de calo à Deo
 paratam sicut sponsam ornata viro suo. Illa igitur de quibus Apostolus loque-
 batur, tabernaculum dico & omnia vasa ministerij, & alia, quæ penè omnia
 sanguine secundā legem mundabantur, appellauit exemplaria celestium, id est
 eorum, quæ sunt in ecclesia, quæ melioribus hostijs, q̄ hostijs Moisaicis, i. sanguine
 ne Christi sanctificantur, hoc enim significat mundari, vnde aquam sacri bap-
 tismi, cuius hypodigma, & exemplar. siue umbra erat, aqua variorum baptis-
 matum veteris legis, aquam mundam vocat Apostolus in eadem epistola ad Heb.
 id est, sanctificatam per inuocationem, scilicet sanctissimæ Trinitatis, Patris, &
 filij, & spiritus sancti, quæ adhibetur ad emundationem conscientie, sicut statim
 subiungit idem Apostolus, & aspersi à conscientia mala. Si tam cæcus eras, ut
 quod proximè sequebatur in Paulo, non videres, cum subiunxit statim, ipsi
 autem celestia melioribus hostijs, quā istis, vnde necesse erat celestia illa in Ec-
 clesia intelligere, & non in calo, non debebas esse tam rudis Theologus, ut igno-
 rares quam multa significet regnum calorum in Euāgelio, quæ cum ad Eccle-
 siam

Quomodo
 Antonius
 in spiritū s.
 mentitus est.

Quæ voca-
 uerit Apo-
 stolus exem-
 plaria cele-
 stia, q̄ meli-
 oribus ho-
 stijs mun-
 dantur, quā
 illa vetera
 mundaban-
 tur.

Quomodo
 Antonius
 ignorauerit
 quā multa
 significet

sam pertineant, & in ea sint, consequens est, ut propter illa ipsa, quae in ea sunt sacramenta, & alia dicantur, & sint caelestia. Dicitur enim regnum calorum primo aduentus Christi, ut illud, Peruenit ad vos regnum Dei. Si igitur ad Ecclesiam peruenit regnum Dei, dicatur merito caelestis Ecclesia. Item illud, simile est regnum calorum homini seminanti, &c. Primum aduentum Domini significat, per eum enim, sicut idem Apostolus ait, cap. 2. epistola ad Heb. cum salus initium coepisset enarrari, quod fuit quoddam seminare, ab ijs, qui audierunt, id est, a sanctis Apostolis in nos confirmata est. Vnde ipsa etiam praedicatio verbi, regnum quoque calorum vocatur, ut cum ait simile est regnum calorum grano synapis. Verbum enim praedicationis minimum erat, et in sola Iudaea principio & apprensus, postea vero in totum orbem diffusum est. significat etiam regnum calorum, tam veteris quam nouae scripturae cognitionem, ut illud, idcirco omnis scriba doctus in regno calorum, &c. quia scilicet per cognitionem scripturarum comparamus regnum calorum. Hae ex scholijs Graecis Photij Constantinopolitani in Euangelium Matthaei, ne eum sua laude fraudemus: cur igitur si haec regnum calorum dicuntur, et ad ecclesiam pertinent, non nominetur, & sit Ecclesia caelestis? & quae in ea sunt, caelestia? Praesertim cum Ecclesia ipsa ex ijs constet, qui non ex sanguinibus, nec ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. Sic etiam interpretatus est Theophylactus quod Apost. ait exemplaria caelestium ὑποδείγματα τῶν ἐν οὐρανοῖς, οὐράνια τὰ καὶ ἡμᾶς λέγει τὰ τῆς ἐκκλησίας. εἰρηλατῶν δὲ ἀνωτέρω, πῶς οὐρανὸς ἡ ἐκκλησία. τῶν οὖν ὑποδείγματα ἦσαν, καὶ τύποι τὰ ἰσδαϊκὰ. διὰ τὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αἵματος καὶ σπέρματος καὶ τοῦ δαμάσκειος καὶ τοῖς ἄλλοις οὕτως εὐτε- λίσιν, exemplaria eorum, quae in caelis, caelestia, inquit, vocat, quae sunt nostra Ecclesia. dictum est aut paulo antea, quomodo Ecclesia est calum. Horum igitur exemplaria, & typi erant iudaica: idcirco mundabatur sanguine vitulorum, & cinere vaccae, & alijs sic paruit pretij. Haec tenus Theophylact. Recitemus deinceps quod dixit, docuisse paulo antea, quomodo Ecclesia est calum, explanans enim Apostoli locum cap. 8. eiusdem epistolae ad Heb. de sacerdotibus veteris legis, qui exemplari, & umbrae deferunt caelestium, sic ait ἐν ταύταις τὴν ὑπερ- οχλὴν δέκνυσιν τῆς κατὰ χριστὸν ἱερωσύνης, τὴν μὲν παλαιὰν ὑποδείγματα καὶ σκιά καὶ χαλῶν, τὰ δὲ ὑμέτερα, ἐπεράνια. ὅταν γὰρ μηδὲν ἐπίγειον, ἀλλὰ πνευματικὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς μυστηρίοις τελέμεθα, ἐνθα ὕμνοι ἀγγελικαὶ, ἐνθα κλεῖδες τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ἄρεσις ἀμαρτιῶν καὶ ἡ πάλιν δεσμός, ὅταν ἡμῶν τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχῃ, πῶς οὐ καὶ ἐπεράνια τὰ καὶ ἡμᾶς; τῶν οὖν οὕτω ἦσαν καὶ ὑποδείγματα, τὰ τε ἐν ἀμύδρᾳ δείγματα, καὶ διον σκιά γραφήματα τὰ ἐν τῇ παλαιᾷ τὰ ὑποδείγματα ὧς μασεῖ. Hic, inquit, excellentiam sacerdotij Christi demonstrat,

regnum ca-
lorum, unde
factum est,
ut nec intel-
lexerit, quod
Paulus hoc
loco voca-
uerit cale-
stia.

Ex Photio
quam mul-
ta significet
in scriptura
regnum ca-
lorum.

Quomodo
Ecclesia sit
quoddam
calum.

cum vetus quidem testamentum exemplar, & umbram vocat; nostra vero celestia, cum enim nihil sit terrenum, sed potius omnia spiritualia, quae in sacramentis sunt, ubi sunt hymni Angelici, ubi claves regni caelorum, & remissio peccatorum, ac rursus retentio, cum conuersatio nostra in caelis sit, quomodo nostra res sunt caelestia? horum igitur typi, & exemplaria; id est, obscura, & tenues ostensiones sunt, quae in veteri testamento Moysi obscure ostensa sunt. Si iam Antoni errorem tuum non agnoscis, hoc erit absurdius, & peius. In eo etiam falleris, quod cum sumpsisses verum, cum dixisti, nam in nouo testamento sunt, & exhibentur res ipsae quas hic quidem videmus, inquit Paulus, per speculum, & anigma, at in caelo contra cernimus, falsum conclusisti, esse igitur differentiam non in rebus ipsis quae videntur, sed in modo videndi: res enim una, & eadem

Quomodo una & eadem res a se ipsa differre potest ratione, & quomodo differentia rationis efficit, ut aliud, & aliud de eadem re dicatur.

Quomodo communio sanctae Eucharistiae in Ecclesia, imago est communionis Christi in caelo auctore Dionysio.

Quomodo Antonius artem recte differendi, quam iactat, ignorat, & principia disputationis negat.

Quomodo Antonius novis haeresiarcha videtur.

quatenus alio & alio modo videtur, a se ipsa, sic aut secus visa, ratione differt. Et hac differentia rationis efficit, ut aliud, & aliud de eadem re praedicatur, ut te tuus docuit Aristoteles. res itaque in enigmate visa, imago est sui ipsius extra anigma. extra anigma vero est res ipsa aperta, & reuelata sic Dionysius Areopagita explicans in caelesti hierarchia c. 1. quadam, quae in Ecclesia dicitur esse imagines eorum, quae in caelo sunt, in eis numerat communionem diuinissimae Eucharistiae, sic enim vocat, quia est Christus in ea, quam dicit esse εἰκόνα τῆς ἰνὸς & περὶ σίας, id est, imaginem participationis Christi in caelo. Christus itaque velatus specie panis, & vini, est imago Christi in caelo reuelati, quia beatis participatur. De hac Christi participatione siue communionem beata & gloriosa loquebatur Dominus, cum in Euangelio Luca aiebat, Amen dico vobis quod praeingeret se & illos discumbere faciet, & transiens ministrabit illis. Christus itaque in sancta Eucharistia, & Christus in caelo reuelatus, unus Christus sunt, & vnare, ut tamen tectus est aliena specie in sacramento sanctae Eucharistiae, a se ipso reuelato in caelis differt ratione. Idcirco communio sanctae Eucharistiae imago est communionis Christi in caelo, cum alioqui una & eadem res sit, quae communicatur in Eucharistia per speculum, & anigma, in caelo per speciem propriam & gloriosam. Sed quia tu artem recte disputandi, quam penitus ignoras, iactare soles, & magister recte disputandi Aristoteles pluribus locis dicit, contra negantes principia non esse disputandum, non est amplius de hoc loco Apostoli tecum disputandum, quia tu scripturam, unde argumentum contra te sumo, negas, cum negas ea, quae in veteri testamento fuerunt, umbras, & typos fuisse eorum, quae sunt in Ecclesia noui testamenti; in quibus tanquam imaginibus per speculum & anigma ea oculis fidei cernimus, quae clara & reuelata facie in caelo videntur, in quo quidem videris mihi nouus haesiarcha. Siquidem Mosaicam hierarchiam negas fuisse, cum hanc Ecclesiasticam noui testamenti negas; hanc vero negas, cum negas mediam fuisse inter illam Mosaicam, & caelestem. Vt Dionys.

Dionys. in Ecclesiastica Hierarch. c. 5. tradit; media autem non esset, nisi cum illa vetere, ut idem ait, & cum caelesti aliquid commune ei esset, est enim ei cum illa vetere commune habere symbola, sed diuina sub sensum cadentia, quam imaginem rerum vocat Apostolus, quibus ad Deum reuocatur; cum caelesti vero communes sunt ei contemplationes spirituales perfectiores quam in vetere lege, minus vero perfecta quam in calo. Hoc Dionysius ab Apostolo Paulo dicit, vide tu Antoni an sis illo eruditior, & an Martinus Lutherus, qui te docuit, aptus fuerit usque ad tertium calum. Tamen si, ut quod sentio, & quod in re est, dicam, nunquam hoc, quod tu, Lutherus docuit, ut sis iam supra magistrum discipulus. Ut igitur in Moisaica Hierarchia $\pi\omega\rho\tau\theta\epsilon\tau\omega\kappa\alpha\tau\alpha\upsilon\omicron\nu\lambda\epsilon\gamma\epsilon\gamma\omega\upsilon\mu\epsilon\tau\omicron\varsigma\kappa\alpha\iota\eta\epsilon\mu\omega\nu$, id est, primus magister & dux Hierarcharum, id est, principium sacerdotum fuit Moyses, ut idem Dionysius ait, qui quidem hierarcha à Moise instructi alios ad cultum spirituale per illos veteres typos deducebant, sic in Ecclesiastica & perfectiore hierarchia vnum Petrum Euangelicum Moysen dedit Christus, in quo primo alijs Hierarchis sanctis Apostolis reuelauit mysterium fidei Christi filij Dei viui, ut ipsi alios postea docerent, & sacramenta diuina traderent. hanc nostram Hierarchiam dicit idem Dionysius appellasse Dominum in Euangelio impletionem veteris hierarchiae, cum dixit, sicut sanctus Maximus Scholasticus Dionysij annotauit, non veni soluere legem, sed adimplere, habet igitur $\kappa\alpha\tau\alpha\tau\omicron\alpha\delta\iota\kappa\tau\omicron\nu$, hoc est enim commune nouae hierarchiae cum vetere, habet inquam, vnum primum Hierarcham, qui fuit initium sacerdotij noui testamenti, sicut fuit Aaron veteris, quare cum tollis vnum principem Hierarcham in hierarchia regni Ecclesiae, facis venisse Christum ad soluendam & non implendam legem. Si enim impleuit, ostende $\kappa\alpha\tau\alpha\tau\omicron\alpha\delta\iota\kappa\tau\omicron\nu$ vnum principem Hierarcharum, vnde sit exordium sacerdotij, & unitatis Ecclesiae, (sicut in vetere lege à summo sacerdote incipiebat unitas synagoga Israelitica) qui sit $\kappa\alpha\tau\alpha\tau\omicron\alpha\delta\iota\kappa\tau\omicron\nu$ imago Christi, & huius imaginis umbra Aaron. Ut enim impleta est umbra Moysis legislatoris in Christo legislatore visibili semel, quia semel lata est lex Euangelica, sic oportet semper impleri umbram Aaron primi Hierarchae, qui semper videatur primus, quia semper indiget Hierarchia vno primo inuisibili principe Hierarcha, sicut visus est in terra Christus legislator, in quo exitum habuit umbra Moysis legislatoris sed priusquam ab hoc loco de ipsa imagine rerum, quam Paulus dicit habere Euangelium, recedam, ut intelligant omnes, quam prauè intelligas,

& interpreteris quod contra te disputamus, recitemus, quae postremo loco de imagine scripsisti.

CAPVT

Quomodo hierarchia ecclesiastica media est inter veterem & caelestem auctore Dionysio quod Antonius negat. Quomodo Antonius supra magistrum suum Lutherum vult esse.

Quomodo qui tollit vnum principem in hierarchia regni Ecclesiae Christum facit venisse ad soluendam legem & non ad implendum.